

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

základní úroveň obtížnosti

CJIZD12C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

ILUSTRAČNÍ TEST

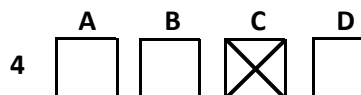
Maximální bodové hodnocení: 69 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

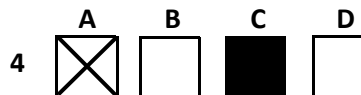
- Didaktický test obsahuje 32 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je 60 minut.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modrou nebo černou** propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

© Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), 2012

Test i příslušný klíč správných řešení jsou do okamžiku uvolnění testu k volnému užití, tj. do 23. března 2012, určeny výhradně středním školám, a to pro účely zkušebního testování jejich žáků ve škole. Jakékoli zveřejnění či užití obsahu tohoto testu či příslušného klíče správných řešení, jakož i kterékoli jejich části v rozporu s tímto určením, bude považováno za porušení zákona č. 121/2000 Sb. v platném znění (autorský zákon).

2 body

1 Který z následujících větných celků není napsán v souladu s Pravidly českého pravopisu?

- A) Realizátoři vhodně skloubili potřeby turistů i místních rybářů.
- B) Když se roznesla zpráva o skřetech, země se spojily a zbratřily se proti nepříteli.
- C) Jedna z nich dopadla přímo na palubu ponorky, skulila se po ní a vybuchla přímo pod ponorkou.
- D) Zviditelnění atomů ve struktuře látky je dnes běžnou záležitostí pro nejrůznější typy elektronových mikroskopů.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–3

Prvenství z jubilejního Závodu míru putovalo díky Nielsena do Dánska

Už po čtyřicáté zavítal cyklistický peloton juniorů do severočeského Terezína, kde pětietapové drama vyvrcholilo. Ne náhodou ke cti pořadatelů z místního cyklistického klubu Slavoj. Závod míru juniorů se totiž jede jako jeden z desítky závodů této věkové kategorie zařazený do Světového poháru.

V letošním ročníku dominovali junioři Nizozemí a Dánska. Dán Nielsen dokonce zvítězil v kategorii jednotlivců časem 13:34:45 hodiny, zatímco náš nejlepší závodník dojel se ztrátou 1:15 minuty. V soutěži družstev se prosadili Francouzi časem 40:48:47. Bronzoví byli naši reprezentanti se ztrátou 4:49 minuty.

(Nymburský deník, upraveno)

2 body

2 Která z následujících úprav nejlépe odstraňuje jazykovou chybu v titulku?

- A) Prvenství z jubilejního Závodu míru putovalo Nielsenovi do Dánska
- B) Prvenství z jubilejního Závodu míru putovalo přes Nielsena do Dánska
- C) Prvenství z jubilejního Závodu míru putovalo kvůli Nielsenovi do Dánska
- D) Prvenství z jubilejního Závodu míru putovalo zásluhou Nielsena do Dánska

2 body

3 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje jazyková chyba?

- A) kde pětietapové drama vyvrcholilo
- B) V soutěži družstev se prosadili Francouzi
- C) jeden z desítky závodů této věkové kategorie
- D) ke cti pořadatelů z místního cyklistického klubu Slavoj

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 4–6

Počkejte, přerušil jsem ho, a v čem jste ty kaktusy odnášel?

Prosím za řadry, řekl stydlivě. Ono vám to tak krásně píchá.

Poslouchejte, já už jsem neměl to srdce ty kaktusy mu vzít. Víte co, řekl jsem mu, já vás dovezu k starému panu Holbenovi a ten už vám utrhne obě uši. – Lidi, to vám bylo, když se ti dva sčuchli! Celou noc zůstali ve skleníku, než obešli těch šestatřicet tisíc hrnčků. Holane, řekl mně starý pán, to je první člověk, který dovede ocenit kaktusy. A než uběhl měsíc, starý pan Holben s pláčem a žehnáním vypravil toho Ráčka do Mexika, aby tam sbíral kaktusy, oba svatosvatě věřili, že tam někde roste *Cephalocereus nympha aurea* Racek. Do roka jsme pak dostali takovou divnou zvěst, že pan Ráček tam zahynul krásnou a mučednickou smrtí. Přišel tam nějakým Indiánům na jejich posvátný kaktus Čikulí, který je, abyste věděli, vlastní bratr Boha Otce, a buď se mu nepoklonil, nebo jej dokonce ukradl, zkrátka milí Indiáni pana Ráčka svázali a posadili ho na *Echinocactus visnaga* Hooker, který je veliký jako slon a posetý ostny dlouhými jako ruské bajonety, následkem čehož náš krajan, odevzdán ve svůj osud, vypustil *****. Tak to je konec zloděje kaktusů.

(K. Čapek, *Ukradený kaktus*, upraveno)

2 body

4 Která z následujících možností se ve výchozím textu uplatňuje nejvýrazněji?

- A) popis prostředí
- B) volné řetězení představ
- C) kritika charakteru postavy
- D) navázání kontaktu se čtenářem

2 body

5 Který z následujících výrazů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) duši
- B) krev
- C) život
- D) srdce

2 body

6 Který z následujících zápisů přímé řeči je napsán v souladu s Pravidly českého pravopisu?

- A) „Prosím za řadry, řekl stydlivě.“
- B) „Počkejte,“ přerušil jsem ho, „A v čem jste ty kaktusy odnášel?“
- C) „Víte co,“ řekl jsem mu, „já vás dovezu k starému panu Holbenovi.“
- D) „Holane“, řekl mně starý pán, „to je první člověk, který dovede ocenit kaktusy“.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–8

Volají mi ženy líných mužů, říká hodinový manžel. Kape kohoutek, nejde pračka, chtějí si pověsit obraz na zeď. Samy to ale neumí. Pro ženy rozvedené, single či s mužem, který neví, jak na to, máme dobrou zprávu. Existuje manžel, který u vás pobude pouze hodinu. Pak už o něm asi neuslyšíte, ale zůstane vám po něm zcela funkční domov.

(Ona Dnes 16. 12. 2010)

2 body

7 Kterému z následujících adresátů je určen výchozí text?

- A) všem rozvedeným ženám
- B) všem svobodným ženám, které nejsou manuálně zručné
- C) všem ženám, které potřebují drobné opravy v domácnosti
- D) všem, kteří žijí sami a potřebují s něčím pomoci v domácnosti

2 body

8 Které z následujících slovních spojení není vytvořeno na základě obrazného pojmenování jako *hodinový manžel* z výchozího textu?

- A) třídní učitel
- B) slepá mapa
- C) sladká pomsta
- D) medvědí služba

2 body

9 Která z následujících vět není napsána v souladu s Pravidly českého pravopisu?

- A) V roce 1970 Marta Kubišová opět vyhrála Zlatého slavíka, avšak cenu musela převzít v ústraní kvůli začínající Normalizaci.
- B) V pořadí už čtyřiatřicátý ročník Letní filmové školy v Uherském Hradišti letos zahájí projekce velko filmu Bathory režiséra Juraje Jakubiska.
- C) Dnes odjíždí Karel Gott na necelé tři dny s fotbalovým týmem českých hvězd Amfora do Finska, kde se setká i se svou dcerou Dominikou a jejím partnerem.
- D) Komediózně laděný film Věry Chytilové Faunovo velmi pozdní odpoledne, natočený v roce 1983 na motivy povídky Jiřího Brdečky, lze označit jako moralitu.

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOZE 10

Průměrné ceny pohonných hmot k 16. srpnu (v Kč):		
<i>kraj</i>	<i>Natural 95</i>	<i>nafta</i>
celá ČR	28,94	26,62
Praha	29,80	27,27
Jihočeský	28,60	26,31
Jihomoravský	29,37	26,89
Karlovarský	28,90	25,95
Královéhradecký	28,38	26,66
Liberecký	28,50	26,52
Moravskoslezský	29,09	26,86
Olomoucký	28,37	26,20
Pardubický	28,55	26,21
Plzeňský	29,01	26,80
Středočeský	29,38	26,97
Ústecký	28,73	26,37
Vysočina	29,39	27,04
Zlínský	29,11	27,06
<i>Zdroj: CCS</i>		

(www.novinky.cz)

2 body

10 Které z následujících tvrzení z výchozí tabulky nevyplývá?

- A) Natural 95 byl nejdražší v Praze, druhá nejvyšší cena této pohonné hmoty byla udržována na Vysočině.
- B) Olomoucký kraj si v létě dokázal udržet ceny každé z obou pohonných hmot na nižších hodnotách než všechny ostatní kraje.
- C) Naftu se vyplatilo tankovat nejvíce v Karlovarském kraji a rovněž Natural 95 tam byl levnější než v Plzeňském kraji.
- D) V Královéhradeckém a Olomouckém kraji byl v létě Natural 95 nejlevnější, přesto ani nejdražší nafta v republice nedosáhla na takovou cenu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 11–12

Blahodárné účinky zeleného čaje na lidské zdraví jsou dnes všeobecně známy. Tento nápoj působí nejen jako účinný antioxidant, ale zároveň představuje bohatý zdroj vitamínů a minerálů, navíc skvěle chutná a příjemně povzbuzuje. Náš unikátní GABA zelený čaj spojuje všechny zmíněné vlastnosti zeleného čaje, neboť je vyroben z čerstvých lístků čajovníku vysoké kvality. Díky speciálnímu postupu při zpracování si však čajové lístky uchovávají až 20x více kyseliny aminomáselné (GABA), než je tomu u běžného zeleného čaje. GABA zelený čaj jakožto čistě přírodní a bohatý zdroj kyseliny aminomáselné představuje komplexní a vysoce účinný doplněk výživy, který skýtá dosud netušené možnosti využití pro lidské zdraví. Díky výše popsaným vlastnostem se GABA zelený čaj těší velké popularitě jak v západním světě, tak především v Asii, kde se již v mnoha domácnostech stal synonymem pro zdravý životní styl. Ochutnejte i vy tento 100% přírodní produkt, který spojuje kvality lahodného osvěžujícího nápoje a účinného doplňku stravy.

(Vzhledem k povaze úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

11 Které z následujících tvrzení není v souladu s výchozím textem?

- A) Mnoho Asiátů a obyvatel západního světa si oblíbilo zelený čaj GABA.
- B) GABA zelený čaj je zcela přírodní produkt, který se používá nejen jako velmi účinný doplněk výživy člověka, ale i jako lahodný nápoj.
- C) GABA zelený čaj se liší od ostatních zelených čajů v tom, že obsahuje velké množství vitamínů, minerálů a antioxidantů, a proto skvěle chutná, a navíc příjemně povzbuzuje.
- D) Lístky zeleného čaje GABA si ve srovnání s obvyklými zelenými čaji uchovávají až 20x více kyseliny aminomáselné, protože se při jejich zpracování používá speciální postup.

2 body

12 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) recept
- B) reportáž
- C) reklamní leták
- D) odborná publikace

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 13–15

Meteorologické pojmy

LEDOVKA – souvislá, zpravidla homogenní průhledná ledová usazenina s hladkým povrchem. Tvoří se zmrznutím přechlazených kapiček mrholení či dešťových kapek na předmětech, jejichž teplota je mírně pod 0 stupňů Celsia.

NÁMRAZA – v silniční dopravě se pojem námraza používá pro všechny formy ledových usazenin na vozovkách včetně náledí a zmrzků. Může se vyskytovat na elektrických sloupech, stromech atd. V letecké dopravě se používá několik druhů námrazy, a to podle rychlosti a teploty, při níž vzniká.

NÁLEDÍ – ledová vrstva pokrývající zemi, na rozdíl od ledovky zde na zemi mrznou nepřechlazené dešťové kapky či kapky mrholení. Vzniká, je-li teplota povrchu pod 0 stupňů Celsia.

ZMRAZKY – termín používaný pro formu náledí, které vzniká opětovným zmrznutím zcela či částečně roztátého sněhu.

(www.aktualne.cz)

2 body

13 Která z následujících možností nejlépe odstraňuje stylistický nedostatek ve výchozím textu?

- A) Námraza se v letecké dopravě používá, a to podle rychlosti a teploty, při níž vzniká.
- B) V letecké dopravě vzniká námraza v několika druzích, a to podle rychlosti a teploty.
- C) Letecká doprava používá několik druhů námrazy podle rychlosti a teploty, při níž vzniká.
- D) V letecké dopravě se rozlišuje několik druhů námrazy, a to podle rychlosti a teploty, při níž vzniká.

2 body

14 Kterou z následujících možností lze nejlépe nahradit výraz *homogenní* tak, aby význam výchozího textu zůstal zachován?

- A) jednodušší
- B) příbuzná
- C) podobná
- D) uzavřená

max. 3 body

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s výchozím textem (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
15.1 Zmrzky a námraza jsou druhy náledí.	☐	☐
15.2 Námraza je pojem, který se používá výhradně v silniční dopravě.	☐	☐
15.3 Ledovka, námraza, náledí a zmrzky jsou termíny z oblasti meteorologie.	☐	☐
15.4 Náledí vzniká zmrznutím přechlazených kapek mrholení, zatímco ledovka se vytváří zmrznutím nepřechlazených dešťových kapek.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Za posledních jedenáct let přivezl Roman Šebrle z halového mistrovství Evropy atletů pokaždé medaili. A třikrát dokonce tu nejcennější.

Tentokrát musí nejdřív bojovat o vlastní účast. Šanci nominovat se na březnový šampionát v Paříži bude mít dnes a zítra na mítinku v estonském Tallinu. Po dlouhých jedenácti měsících vícebojařské pauzy se tam poprvé postaví na start.

Po loňské sezoně, kdy kvůli zranění takřka nezávodil, se nemohl nominovat výkonem z desetiboje v sezoně 2010, a tak se bývalý světový král desetiboju dostal do nezvyklé situace – mezi 16 vyvolených, kteří budou startovat v Paříži, se musí probojovat dodatečně. K jedenácti nejlepším z loňského desetiboje totiž přibude pět dalších sedmibojařů dle výsledků této zimy.

(MF Dnes 5. 2. 2011)

max. 3 body

16 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s výchozím textem (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
16.1 Roman Šebrle bude určitě startovat v Paříži.	☐	☐
16.2 Halové mistrovství Evropy v atletice se letos koná v Estonsku.	☐	☐
16.3 V roce 2010 Roman Šebrle absolvoval všechny závody v desetiboji.	☐	☐
16.4 Desetibojař Roman Šebrle je trojnásobným halovým mistrem Evropy.	☐	☐

3 body

17 Seřad'te jednotlivé úryvky (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Ale rychle se přestal hádat a celou pŭtku spěšně uzavřel, když uviděl volné místo zahlédnuv na vlastní oči uvnitř ve voze prázdné sedadlo.

B) Jednoho dne v poledne okolo dvanácté hodiny jsem si vzadu na zadní plošině přeplněného a dokonale obsazeného autobusu všiml mladého holobrádka s dlouhým žirafím krkem.

C) Najednou se mladý holobrádek utřhl na svého souseda v nejlepších letech středního věku a obořil se na něj, že mu záměrně šlape na nohy a naschvál po nich dupe.

D) Nahoře na hlavě měl posazený klobouk, na němž byl kolem dokola obtočený prŷmek.

E) Hbitě vyrazil a vrhl se k němu.

(R. Queneau, Stylistická cvičení)

- 17.1 _____
17.2 _____
17.3 _____
17.4 _____
17.5 _____

max. 3 body

18 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsána v souladu se spisovnou normou (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
18.1 Z nedalekého domu vyšel drobný muž s hustým plnovousem a malými pichlavými očkami.	☐	☐
18.2 Orly mořské v zimě často spatříme sedět na ledě uprostřed zamrzlého rybníka, kde hledají uhynulé ryby.	☐	☐
18.3 Elegantním a praktickým doplňkem nabízené sedací soupravy jsou taburety a nerezové tácy na područky.	☐	☐
18.4 Hlavní událostí loňského roku v benešovském divadle byl koncert skupiny Hradišťan pod vedením Jiřího Pavlici.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–20

Autosedačky jsou rozděleny do několika kategorií podle váhy dítěte. Nejlepší je vzít při nákupu dítě s sebou a do sedačky ho posadit. Kojenci musí být přepravováni v takzvané skořepině, v níž pololeží. Tato sedačka se umísťuje vždy proti směru jízdy, nejlépe na zadní sedadlo. Pokud ji dáte na přední, nesmí být aktivován airbag.

Pokud je dítě větší než sedačka, je čas na koupi dalšího typu sedačky. Jde o skupinu do 18 kg, jež dítě podporuje ze všech stran. Systémů upevnění dítěte v nich je několik. Od tříbodového bezpečnostního pásu přes systém kalhotových šlíp až po systém se záchytným tělesem. Jakmile dítě dosáhne předškolního věku, potřebuje sedačku do 25 kg či 36 kg. Jakmile je dítě vyšší než 150 cm, sedačku už nepotřebuje.

(www.metro.cz)

max. 3 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (ANO), či nikoli (NE):

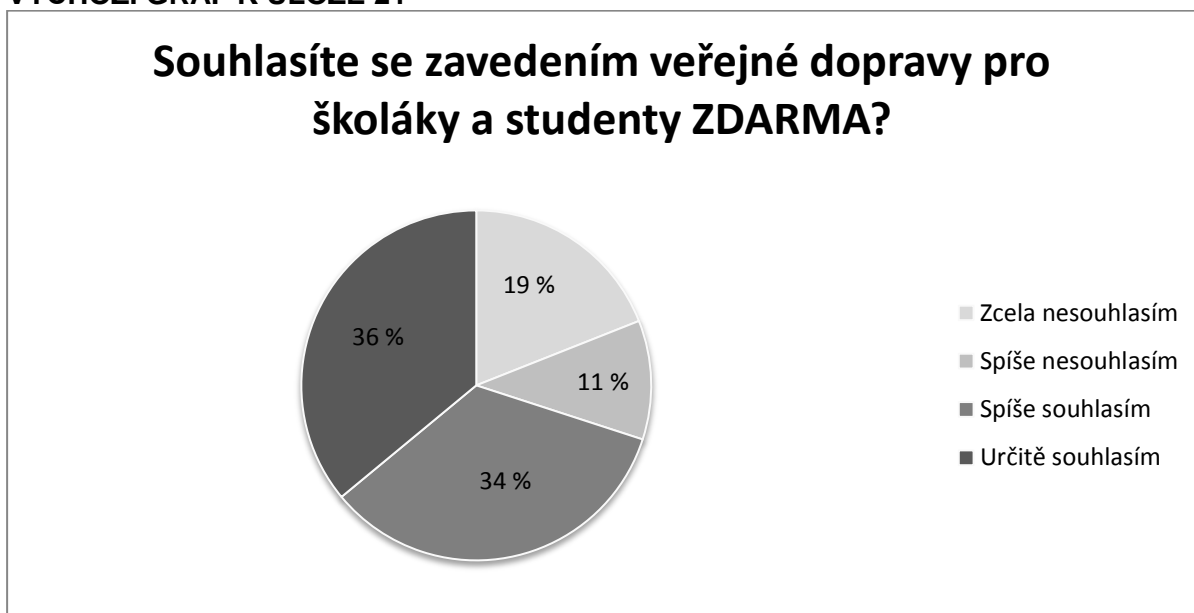
	A	N
19.1 Je-li aktivován přední airbag, nesmí se skořepina umístit na přední sedadlo.	☐	☐
19.2 Nejvhodnější umístění kojenecké autosedačky je na zadních sedadlech, a to bez ohledu na aktivaci airbagu.	☐	☐
19.3 Sedačky do 18 kg se vyznačují širokou škálou upevnění, kterým je dosaženo vícestanného zajištění dítěte.	☐	☐
19.4 V sedačkách s tříbodovým bezpečnostním pásem jsou převáženy děti, které již dosáhly staršího předškolního věku.	☐	☐

2 body

20 Kterým slovo tvorným způsobem vzniklo slovo *autosedačka*?

- A) skládáním
- B) zkracováním
- C) odvozováním
- D) spojováním v sousloví

VÝCHOZÍ GRAF K ÚLOZE 21

(Metro 8. 10. 2009, upraveno)

2 body

21 Které z následujících tvrzení je v souladu s výchozím grafem?

- A) Se zavedením bezplatné veřejné dopravy pro školáky a studenty většina dotázaných spíše nesouhlasí.
- B) Naprostý nesouhlas se zavedením veřejné dopravy pro školáky a studenty zdarma vyjádřila přibližně desetina dotázaných.
- C) Přibližně třetina dotázaných by byla pro zavedení bezplatné veřejné dopravy pro školáky a studenty, jejich souhlasná odpověď ale nebyla bez výhrad.
- D) Dotázaní se k otázce zavedení veřejné dopravy pro školáky a studenty zdarma vyjadřovali častěji se slovíčkem spíše, v menším počtu případů byla jejich odpověď jednoznačná.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 22–23

Na lukách bučela stáda krav s oteklými vemeny. Telata bloudila po cestách. Při prázdných domech, kde černá okna bez záclon skřípala ve větru, seděly vyděšené kočky bez pohybu jako kámen, jako by čekaly na smrtící ránu. Na hnojištích opuštěných chalup svítily kosti pobité drůbeže a domácích zvířat. U zdi se válely hadry, židle, lavice, rozbité nářadí, vozy. [...] Vesnice se zdála mrtvá. K večeru nestoupal kouř z jejích komínů, vzduch nevoněl brambory a kmínem, kliky od dveří byly studené, stoly prázdné, pro nic za nic hrčela voda z horského vodovodu. Ale život se přecejenom vrátil, německého pekaře nahradil český a o jeho dobrém chlebu se roznesla pověst po okolí. [...] Tak probíhalo zmrtvýchvstání až do Února.

(Vzhledem k povaze úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

22 Ke kterému z následujících časových úseků nejspíše odkazuje výchozí text?

- A) 1914–1918
- B) 1918–1939
- C) 1939–1945
- D) 1945–1948

2 body

23 Které z následujících možností odpovídá v kontextu výchozího textu úsek *pro nic za nic hrčela voda z horského vodovodu*?

- A) Voda z vodovodu byla špatná.
- B) Z pramene v horách teklo málo vody.
- C) Vodovod v horách nefungoval správně.
- D) Voda z horského pramene nebyla využívána.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Barák byl dlouhé obdélníkové stavení. Uvnitř vybělený, podlaha nenatřená. Ve třech stěnách byla malá čtvercová okénka, ve čtvrté bytelné dveře s dřevěnou závorou. U stěn stálo osm lůžek: pět pokrytých houněmi, na ostatních ležely jutové slamníky.

(J. Steinbeck, O myších a lidech)

2 body

24 Který z následujících výrazů má v kontextu výchozího textu expresivní zabarvení?

- A) barák
- B) jutové
- C) vybělený
- D) houněmi

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

MAŘAN, Stanislav. Problémy poslání a obsahu střední všeobecně vzdělávací školy. *Pedagogika*, 1960, roč. 10, č. 3, str. 287–288.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

25 Která z následujících možností odpovídá výchozímu textu?

- A) doslov
- B) anotace
- C) název knihy
- D) bibliografický údaj

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 26

Problémy české kultury jsou obsaženy v tom, co není, a nikoliv v tom, co navzdory potížím vzniklo. Nakladatelství si často nemohou dovolit redaktory, takže knihy vycházejí s chybami. Spisovatelé nedostávají honoráře a filmaři se jich občas vzdávají. Jsme asi jediná bohatá země, která nedotuje překlady svých knih do cizích jazyků a nevychovává si překladatele z češtiny – naše současná literatura se proto skoro nepřekládá. Na filmy přispívá jen zmenšující se Státní fond na podporu kinematografie, z divadel děláme čistě komerční podniky. Nemáme v podstatě žádný systém stipendií. Je nám lhostejná umělecká tvorba začátečníků, menšin a přistěhovalců, přičemž právě oni by mohli naši „knedlíkové“ současnosti přinášet cenné impulsy zvenčí. Filmy a knihy vytvořené přistěhovalci tvoří vitální část produkce v Británii, Francii, Německu a celé Skandinávii.

(T. Brdečková, Nebezpečí, jaké je tvé jméno?)

2 body

26 Které z následujících tvrzení je svým obsahem nejvíce v souladu s výchozím textem?

- A) Je zapotřebí rozvíjet českou literaturu.
- B) Kvalita české kultury je v naprostém úpadku.
- C) Je nutné více finančně podporovat českou kulturu.
- D) Spisovatelé a filmaři v české kultuře jsou bez honorářů.

2 body

27 Která z následujících možností je napsána v souladu s Pravidly českého pravopisu?

- A) V rozpacích nebo netrpělivostí sebou vrtěl vyšetřovací soudce na židly.
- B) Hradby vzdorujícího města byly za soumraku dobity knížecím vojskem.
- C) Setmělo se a o půlnoci již věděl, že bojuje proti celé smečce nadarmo.
- D) Odhrnula kápi, zhlédla v zrcadle svou proměněnou tvář a vykřikla hrůzou.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 28–30

Kurník stál uprostřed menšího parčíku za tenisovým kurtem. Byla to spíš voliéra, kde chovali všechno možné od slepic přes pávy a holuby až po papouška. Okolo byly záhony s květinami, nějaké okrasné keře a lavičky. Dva pánové, podle všeho pacienti, právě zametali listí z cestiček. Oba vypadali na něco kolem pětáctyřiceti let.

(H. Murakami, Norské dřevo, upraveno)

2 body

28 Která z následujících možností nejpřesněji vystihuje význam slova *kurník* v kontextu výchozího textu?

- A) dřevník
- B) zděná chata
- C) domek pro ptáky
- D) uzavřený prostor ve stavení

2 body

29 Který z následujících slohových postupů se ve výchozím textu uplatňuje nejvýrazněji?

- A) popisný
- B) úvahový
- C) výkladový
- D) informační

2 body

30 Který z následujících jazykových prostředků se uplatňuje ve výchozím textu?

- A) neologismy
- B) slova zveličelá
- C) slova zdrobnělá
- D) prvky obecné češtiny

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOHÁM 31–32

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v Čechách podle sčítání lidu 1900–1930 bylo následující (údaje v procentech)						
Rok	Samostatní	Úředníci	Dělníci	Pomáhající	Služebnictvo	Celkem
1900	20,9	3,7	54,1	18,1	3,2	100,0
1910	23,2	4,7	54,3	15,1	2,7	100,0
1921	20,9	8,2	60,1	7,9	2,9	100,0
1930	18,8	8,2	58,7	11,8	2,5	100,0

(Vzhledem k povaze úloh není zdroj výchozí tabulky uveden, upraveno.)

2 body**31 Které z následujících tvrzení odpovídá údajům z výchozí tabulky?**

- A) Ve skladbě českého obyvatelstva v letech 1900–1930 trvale rostl počet dělníků mezi lidmi ekonomicky aktivními.
- B) Největší rozdíl v počtu osob mezi začátkem a koncem sledovaného období se objevil ve skupině služebnictva.
- C) Služebnictvo tvořilo po celé sledované období vždy nejmenší procento ekonomicky aktivního obyvatelstva v Čechách.
- D) Do skupiny samostatní patřilo v letech 1900–1930 různorodé obyvatelstvo, od horních vrstev měšťanstva až k malým živnostníkům, rolníkům a dělníkům.

2 body**32 Ve kterém typu textu byla s největší pravděpodobností použita výchozí tabulka?**

- A) v úvodní kapitole kulturního sborníku okresního muzea
- B) v novinovém článku o nezaměstnanosti a jejích příčinách
- C) v knize o sociální skladbě obyvatelstva v českých zemích
- D) v odborném příspěvku do časopisu zaměřeného na trestní právo

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
